საქართ. მემარცხენე სოც.-ფედერალისტთა სარევოლიუციო პარტია

მთავარ კომიტეტის ორგანო

ტრიბუნა

ყოველდღიური საპოლიტიკო-სალიტერატურო გაზეთი „ტრიბუნა“ თვიურად ღირს 12,500 მ. სამგლოვიარო განცხადება 15,000 მ.; კანტორა ღიაა დილის 8—2 საათამდე.
რედაქტორის ნახვა შეიძლება მხოლოდ 12—1 საათამდე. რედაქციის მისამართი—ტფილისი დამფუძნებელი კრების ქ. № 6, ფოსტის ყუთი № 190, ტელეფონი 12—29.

ფასი 500 მანეთი

№ 81

ერთეული ნომერი

ტფილისი, თებერვლის 1921 წ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

დამწუხრებული დედა მაშო ძმები: კოსტა, მირიან, ბენედიქტე, დენი: ლოლა, ქსენია, და მარია კაკურიები აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ, რომ 17 ნოემბერს ქალაქ ახალციხეში ხანგრძლივი ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა

სილიბისტრო საბას ძე კაკურია

მიცვალებული განსვენებული იქნება გურიაში და დასაფლავებული სოფელ გორაბერეტიულის ეკლესიაში დასაფლავების დღე ნოემბრის 27 ს.

103

ეფროსინე, ზოია, იპატი, სარა და თედო ღლონტი აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ, რომ ნოემბრის 22-ს ტფილისში გარდაიცვალა პირველთა სამთა ძვირფასი ძმა და მეორეთა დაუვიწყარი ბიძა

ბებური მახარბელის ძე ღლონტი

დაკრძალვა მოხდება წმ. ნიკოლოზის ეკლესიის სასაფლაოზე (ვერა), შაბათს, დილის 11 საათზე. გამოსვენება ვარდისუბნის ქუჩიდან № 49. პანაშვიდი ყოველდღე საღამოს 5 საათზე.

დაობლებული მეგობრები: ვალიკო ბრეგვაძე, ანდრო საყვარელიძე, კოწია ლორთქიფანიძე, შალიკო ჩიქვილაძე და ნიკოლიჩ აბესაძე „აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ, რომ კვირას, ნოემბრის 26, გარდაცვალებიდან ორი წლის შესრულების გამო ქვაშვეთის ეკლესიაში წირვის შემდეგ, გადახდილი იქნება პანაშვიდი დაუვიწყარ მეგობრის

სოფიკო ნიკარაძისა

ამიერ კავკასიის რესპუბლიკების ფედერაციაზე

მემარცხენე სოციალისტ-ფედერალისტთა სარევოლიუციო პარტია, რომელიც საუკეთესო მატარებელია სოციალიზმ-ფედერალიზმისა, მთელი თავისი არსებით მოწოდებულია, რათა გაატაროს ცხოვრებაში სოციალისტურ საქართველოს რესპუბლიკების ფედერაცია, სავსებით დაუეჭვს მხარს ფედერაციას—შეკავშირებას, რომელიც ნაკარნახევი და გატარებული იქნება ქვემოდან და დაეყრდნობა მუშათა და გლეხთა მასსებს, მთელ მშრომელ ხალხს, მთელ საქართველოს, რომ საქართველოს დამოუკიდებლობას ფედერაცია არამც თუ საფრთხეს მოუმზადებს მისი ყოველივე ატრიბუტების გაქრობით, არამედ მისცემს ხალხს ძმური კავშირის, რომელიც ხალხისთვის იქნება ერთად ერთი საუკეთესო ფორმა, რაც მისცემს საშვალებას მშრომელ ხალხის სამშობლოს, ამ შემთხვევაში საქართველო გახდეს საბჭოთა რესპუბლიკების ფედერაციის თანასწორი სრულ უფლებიანი წევრი.

ჩვენ ეს გვწამს, ჩვენ ამას ვეთაყვანებით. ამის მოქმელი იყო ჩვენი პარტიის დამფუძნებელი ყრილობაც, ამას მოითხოვდა საქართველოს მშრომელთა სახელით მთელი ყრილობა, ამასვე უნდა დაეყრდნოს მთელი საქართველო.

რეზოლიუციის ის ორი მუხლი, რომელიც გამოიტანა ყრილობამ, როდესაც ირჩეოდა საკითხი საერთაშორისო მდგომარეობისა და საქართველოს შესახებ, ნათლად გვიხატავს და გადმოგვცემს ზემოთ მოყვანილ აზრს.

„ყრილობას მიაჩნია აუცილებელ საჭიროდ—განმარტავს 4 მუხლი—დდევანდელს პირობებში განმტკიცება ეროვნულ დამოუკიდებლობის და ცხოვრებაში გატარება ეროვნულ სახელმწიფოს ყოველი ატრიბუტისა.

„საერთაშორისო რევოლიუციის პროცესში,—გვეუბნება ნ მუხლი—როდესაც ევროპის ბურჟუაზიულ სახელმწიფოების ნაცვლად შეიქმნება სოციალისტური საბჭოთა რესპუბლიკების ფედერაცია, პარტია იბრძოლებს რათა საქართველო გახდეს საბჭოთა რესპუბლიკების ფედერაციის თანასწორი უფლებიანი წევრი“.

დიახ, ამის მოქმელი და დამადასტურებელი იყო საქართველოს მემარცხენე, სოციალისტ ფედერალისტთა სარევოლიუციო პარტიის დამფუძნებელი ყრილობა და ამის ცხოვრებაში გატარება, ამისათვის ხალხის მომზადება, მშრომელი მასების გაზიარება ამ საკითხში და ამავე მასსებში ნიადაგის მომზადება, რომ საქართველოს მშრომელ ხალხს, რომელსაც რამოდენიმე ათეული წლების განმავლობაში უნერგავდენ სამშობლოს უარყოფას, სიტყვა საქართველოსაც კი აცლიდენ და სიტყვისადმი მხოლოდ სიძულვილს სთესდენ, მაშინ ხალხში ჩვენი მუშაობა და განაწყობები მოქმედება აღეკვეთა, რომ მთელი ჩვენი არსებობისა სოციალიზმზე, 1904 წლიდან სოციალისტ-ფედერალისტთა სარევოლიუციო პარტიის დროშა თავისი ერისა, დროშა საქართველოს თავისუფლებისა, მუდამ გადაჯვარედინებული ჰქონდა საერთაშორისო პროლეტარიატისა და მშრომელთა კლასის რევოლუციონურ დროშასთან ერთად. დროშა ეროვნული იყო მასთანვე ქართველ მშრომელ ხალხისათვის დროშა რევოლიუციონური. ამ დროშით მივიდა ის რევოლიუციასთან, ამ დროშით შეხვდა ის რევოლიუციას, რომლის დროსაც მოულოდა საქართველოს მშრომელი ხალხი თავის ეროვნულ დროშის განმტკიცებას და წითელ დროშას, თავისუფლების დროშას, საერთაშორისო მუშათა კლასია რევოლიუციონურ დროშას შეაგება თავისი დაჩაგრულ ერის, ქართული დროშა.

იმ თავითვე ჩვენი პარტია პირველი იყო, რომელმაც ეროვნული საკითხი, საკითხი ერის თავისუფლებისა სისწორით და მტკიცეთ დასვა. ამ საკითხის გაკვლევა-განვითარებაში სოციალისტ-ფედერალისტთა პარტია შეიძლება ითქვას პირველი და ერთი იყო საერთაშორისო მასშტაბში და მისი დებულებანი დღემდის ვერ შეარყია ვერც ერთმა მოვლენამ და მთელი რევოლიუციონური ძსვლელობა მთელ მსოფლიოში ნათლად და მჭიდროდ დაკავშირებულია ჩვენი პროგრამის ურყევ დებულებებთან.

მრავალი პარტიის პროგრამა გაუქმდა თუ სავსებით არა, შეიცვალა მისი უმთავრესი დებულებები, შეიცვალა და ისტორიას ჩაბარდა არამც თუ პროგრამები, არამედ მრავალი პარტიები მთელი თავისი დოქტრინებით, მთელი თავისი სულისკვეთებით. უღმობელია რევოლიუციის სისწორე, უღმობელია რევოლიუციონურ მოძრაობის სიმართლე იმათ წიხაზე, ვინც ვერ აუდო აღლო საერთაშორისო რევოლიუციონურ მსვლელობას, მსოფლიორევოლიუციის სიდიდეს.

ცხოვრების გარეშე რჩება ის, ვინც ვერ ითვალისწინებს რევოლიუციის შედეგებს, ვისაც რევოლიუცია მშვიდობიანობა ჰგონია. თვით კომუნისტური პარტიაც, რომელიც მთელი თავისი ძალღონით ჩაერია რევოლიუციის მსვლელობაში, რათა მაჩანჩალათ არ შექმნილიყო, იძულებული იყო თავისი პროგრამა თანდათანობით ეცვალა და მთელი რევოლიუციის მსვლელობისათვის აღლო აღლო და ამის მიხედვით აშკარა გეზიც ეცა მთელი რევოლიუციის მსვლელობისათვის და საერთაშორისო პროლეტარიატის ამოძრავებისათვის.

არის საკითხები, რომელთა გადაწყვეტა მოითხოვს სისწორეს, სინამდვილის გაუქმებას, მის სავსებით შესწავლას მშრომელი ხალხის თვალსაზრისით. ასეთი საკითხების გატარება ცხოვრებაში უნდა ხდებოდეს ხალხის, მთელი მშრომელი მასების დაყრდნობით და მასთანვე მისი ნამდვილი სახით, მისი ნამდვილი თვისებით.

ფედერაცია—კავშირი, რომელიც უნდა დამყარდეს თავისუფალ ერებს შორის, უნდა იყოს მართალიც და თავისუფალი კავშირი თავისუფალი ხალხისა, თავისუფალ სახელმწიფოსი. თვით ხალხი, ერი, სახელმწიფო იმდენად მზათ უნდა იყოს ამ დიდ საკითხის გადასაწყვეტად, რომ თავის არჩეულ მთავრობის სახით გამოსთქვას ასეთი სურვილი, რომელშიც თავისი ერის დამოუკიდებლობის დაცვა მთელი თავისი ატრიბუტებით სავსებით დაცული იქნება.

დღეს კი რას ვხედავთ. სრულ წინააღმდეგობას, სახელმწიფო, რომელსაც ჯერჯერობით არა ყავს საბჭოთა სრულ უფლებიანი მთავრობა, სურთ გაერთიანონ სხვა სახელმწიფოსთან. კავკასიურ ოებში ეს იქნება არა ფედერაცია, არამედ გაერთიანება; ასეთია აზრი ერთ მოქალაქისაც, რომელიც „Правда Грузии“-ს ფურცლებზე გვიმარტავს საერთოდ მთელი კავკასიის ფედერაციის მომწიფების საკითხს,

ჩვენ ნათლად ვხედავთ ტენდენციებს გაერთიანებისას.

საჭიროა ამის მაგალითები?

საქართველოს რევოლიუციონურ კომიტეტების მოქმედების ხანაში, როდესაც მთავრობაც ქართული არის, სახელმწიფო ენის მიფუჩეჩებას თითქმის ყველგან ადგილი აქვს. ჩვენ ვერ ვხედავთ დაწესებულებებში სახელმწიფო ენას, რომელიც რამოდენიმეჯერ დადასტურა საქართველოს მთავრობამ საგანგებო დეკრეტებით, ვერ ვხედავთ დამოუკიდებელ რესპუბლიკის ატრიბუტების დაცვას.

სათქმელი უნდა ითქვას და გასაკეთებელი გაკეთდეს.

ჩვენ მუდამ, როგორც ვიდექით ქართველ მშრომელ ხალხის სადარაჯოზე დდესაც მოუწოდებთ მშრომელ მასსებს მეტი სიფხიზლე გამოიჩინონ, მეტი დაკვირვება იქონიოს დიდ საკითხების გადაწყვეტაში.

სულ ერთია—სწორი გზა მაინც ჩვენია. ამ სწორ გზას ვერაფერ ასცდება და დღეს თუ არა ხვალ ცხოვრება თვით უჩვენებს, ვისაც გზა აებნევა, ხამდვილ გზას; ჩვენ ერთგვარი წინამორბედნი ვიქნებით და ჩვენი ფინასწარმეტყველებით, რომელიც მრავალი წლის პრაქტიკაზეა აგებული, შესაფერისი რჩევით მივმართავთ მათ, ვინც ხალხის სვეგედის პატრონი დდეს.

ხ. ახლანიშვილი.

ჩვენ და ისინი

4.

„უმაღლესი წრეები ყოველთვის ცდილობენ რევოლიუციური მოძრაობის „ბუნტად“ დასახვას“.

გ. პლეხანოვი.

წინა წერილში ჩვენ საკითხი დავაყენეთ თუ როგორ ესმის მემარჯვენე ფედერალისტებს აქტუალი სოციალიზმის პრინციპები. ეხლა საჭიროა ადვნიშნოთ თუ რა ადგილი უჭირავს მათ პოლიტიკაში რევოლიუციონიზმს.

ომისა და რევოლიუციის ქარიშხალმა სავსებით გაანადგურა ძველი წესობილება. ნორმალი ცხოვრების პირობები ყოველი ჩვენგანისათვის საოცნებო საგნად გახდა. ეკონომიური ცხოვრების მოშლამ სიმშილისა და სიცივის გრძნობანი აგვიშალა. თეთრი პურის მაგივრად ხმალ გვენატრება, შალეულის მაგიერად ჩითია ვერ შევმოსილვართ. ყოველი მხრით გასაჭირი დაგვატყდა თავს. მცირე მოთხოვნილებანი, წმინდა ფიზიოლოგიური მოთხოვნილებანიც კი ვერ დაგვიკმაყოფილებია.

საზოგადოების უძველესობა, რომელიც პრაქტიკულად დაინტერესებულია ყოველ მოძღვრებაში და რომლის ინტერესებს დიდი გასაქანი არა აქვს, თანამედროვე გასაჭირს მხოლოდ რევოლიუციის „საშინელებით“ ხსნის და მისგან არაფერს გაიოლებს. ასეთ მომენტში რევოლიუციური პარტიის წმინდა მოვალეობაა ხალხს განუმარტოს, აუხსნას, ჩაგონოს რევოლიუციის დიდი მიზნები, მისი ამოცანები. პოლიტიკური პარტია ხალხის გამწვრთნელი, მოქალაქის აღმზრდელი უადა იყოს და სწორედ უდიდესი მოვალეობა ყოველი სოციალისტური და რევოლიუციური პარტიისა დდეს იმაში მდგომარეობს, როდესაც დაქანცული ფსიქიკა იმედის ხმას ითხოვს, მოდლილი ენერგია გამხნევებას საჭიროებს.

მაგრამ საბუნებაროდ ჩვენში ეს არ ხდება. პირიქით რევოლიუციამ დასახული რეაქციათ, ბუნტად, ბარბაროსობად და სხვა ამგვარ თერმინებით არის იგი მონათლული.

როდესაც საფრანგეთის მეფეს ლუი 16-ეს ჰერცოგმა დე ლიანკურმა აუწყა ბასტილიის აღება, ლუიმ საბარლად შეჰყვირა და გაბრაზებულმა წამოიძახა: „ეს ხომ ნამდვილი ბუნტიაო“. ევროპის რეაქციის მამამ ყმეტერნიხმაც „ქუჩური უწესობა“ უწოდა რევოლიუციას. მაგრამ თუ ლუი მე 16 სიცოცხლეს გამოასალმა საფრანგეთის ერმა, მეტერნიმა ინგლისს შეაფარა თავი.

დდეს ანალოგიური მოვლენა ხდება, რევოლიუციის „რეაქციათ“ დამსახველი ხალხი ემიგრანტებად გადაიქცა, რომელიც ამ „რეაქციამ“ ევროპის ბურჟუაზიის სტუმრად გახადა. დაწყებული მონარქისტებითა და კადეტებით და გათავებული მემარჯვენე ესერებითა და მენშევიკებით რევოლიუციისაგან გაიარიყა და „კულტურასთან“ ევროპას შეაფარა თავი.

რა თქმა უნდა მიზეზი რევოლიუციის არ მიღებისა მარტო „მოლალატობაში“ არ შეიძლება ვეძებოთ თანამედროვე რთული მდგომარეობა, რომელიც უდიდეს ლაბირინტად არის გადაშლილი მსოფლიოს წინაშე, მთელ რიგ კარდინალურ პრობლემებს აყენებს, რომლის გაშუქებასა და გადაპრაში ვერ თანხმდება არა მარტო „მოწინააღმდეგე კლასები, პარტიები, არამედ თვით ერთი და იგივე კლასი, ერთი და იგივე პარტია. ამ შემთხვევაში, საკითხთა გადაპრის დროს უდიდესი ადგილი პარტიის იდეოლოგიას უნდა დაეთმოს.

არსებობენ არა თუ სოციალისტები, არამედ ანარქისტებიც კი, რომელნიც უარყოფენ რევოლიუციონურ აქტებს, როგორც მაგ. ტუკერი და ვალჩევსკი. ამ რიგად ჩვენ თანამედროვე რევოლიუციის მიღების საკითხი პარტიათა იდეოლოგიაში უნდა ვეძებოდ.

როგორ ესმის სოციალ-ფედერალიზმს ისტორიული პროცესის განვითარება? როგორია მისი ბრძოლის მეთოდები? ბრძოლის ფილოსოფია ჩვენთვის რევოლიუციონიზმია. აქტიური ბრძოლა კაპიტალიზმის წინააღმდეგ და შეიარაღებული თავდასხმა კაპიტალის მაგნატებზე. ჩვენი თეორია არ არის „უმოქმედო ლოდინის თეორია“, ჩვენი თეორია ბრძოლის თეორიაა. ევოლიუციის შინაარსი ვერ საზღვრავს საზოგადოებრივ ძალთა ბრძოლას. სოციალურ ცხოვრებაში დაგროვილი წინააღმდეგობანი, საზოგადოებრივი ჯგუფების ანტაგონიზმი ვერ იტევს ხანგრძლივ ურთიერთობის გაგრძობას ევოლიუციის გზით. იწყება ძალთა უკიდურესი წინააღმდეგობა, რომელიც რევოლიუციის სახით გადაიზლება ერის ცხოვრებაში. რევოლიუციას ევოლიუციის აუცილებელი თანამგზავრია. პირველი შეუძლებელია მეორეს გარეშე, მეორე დაუსრულებელია პირველის დაუხმარებლად.

დდეს რევოლიუციური მოძრაობის ეპოქაა. მსოფლიო მაშტაბში ირაზმება საერთაშორისო რეაქცია, ამავე მაშტაბით მას უმკლავდება რევოლიუცია. გადამწყვეტი ბრძოლა ჯერ კიდევ არ შესვედრიათ სამკვდრო - სასიცოცხლოდ გამზადებულ ძალებს. ორივე ბანაკს საკმაო რესურსები აქვს და ერთგვარი წონასწორობა არის შექმნილი.

რით გათავდება ეს უდიდესი პროცესი მსოფლიო ისტორიისა? რა ალინიშნება ამ ახლო მომავალის შესახებ ისტორიის ფურცლებზე? რა ბედი ეწევა ან ერთს ან მეორე ძალას?

ამ კითხვებზე ნათელი პასუხი შესაძლებელია მას შემდეგ, როდესაც ჩვენ ხელთა გვაქვს ერთი მხრით ის ობიექტიური კულტურის ანალიზმი, რაც პირობა უნდა იყოს სოციალისტური ძალის გამარჯვებისა. აგრედვე ის სუბიექტიური სიმზადისი, რაც საწინდარი უნდა იყოს სოციალისტური მშენებლობისა. ამასთან ერთად არ უნდა იქნეს უყურადღებოდ დარჩენილი არც ერთი შესამჩნევი ძალა, თუ გნებათ თავის პოტენციალშიც კი, რომელის რაიმე როლს ასრულებს ან შეასრულებს მსოფლიო ძალთა კონცერტში. ყოველივე ამის გათვალისწინება აუცილებლად რევოლიუციის სასარგებლოდ ლაპარაკობს.

მაგრამ რისთვის გვინდა ჩვენ რევოლიუცია? რისთვის გვინდა რევოლიუციის გამარჯვება? რა უნდა მოგვცეს რევოლიუციამ ჩვენ?

ჩვენთვის სოც.-ფედერალისტებისათვის რევოლიუცია აუცილებლად მისაღებია, როგორც აქტუალური სოციალიზმის ნიადაგზე მდგომი პარტიისათვის, როგორც რევოლიუციონერისათვის და როგორც ნაციონალისტებისათვის.

ჩვენ კარგად ვიცით, რომ ვერც სოციალიზმის და ვერც ერის საქმეს კაპიტალისტური წყობილება თავისი ხელით ვერ გადასჭრის. უფრო ადვილია გიჟის თავიდან დიდი სიბრძნის გამოსვლა, ვიდრე კაპიტალიზმიდან პატარა ერის თავისუფლების გაჩედკა. კაპიტალიზმის ისტორია, ტრადიცია, სისტემა, პოლიტიკა და ყოველივე რის ჩამოთვლაც კი შეიძლება ერისა და მშრომელის ჩაგვრას ჰგულისხმობს. ამიტომ არის, რომ ჩვენ გვინდა რევოლიუცია. რევოლიუცია არა ერის თავისუფლების შემბორკველი, არამედ მისი თავისუფლების განმტკიცებელი, რევოლიუცია არა მშრომელთა დამჩაგვრელი, არამედ მისი უზრუნველ მყოფელი. მაგრამ შეუძლებელია წითელ დროშაზე, შავი წერტილები არ სჩანდეს. ამიტომ ჩვენ სოციალ-ფედერალისტებს ორმაგი ბრძოლა გვმართებს. ბრძოლა რევოლიუციის მწკრივში სოციალიზმისა და ერისათვის და ბრძოლა რევოლიუციის უარყოფით ნაბიჯებთან. დდეს რევოლიუციასთან არ ყოფნა რეაქციასთან ყოფნის თანაბარია. რეაქციასთან ყოფნა დალატია ერისა და ხალხის მთელი ისტორიის, კულტურის, წინსვლის.

სად არიან მემარჯვენე ფედერალისტები? რევოლიუციასთან? არა. რეაქციასთან? ჰმ! ისინი დდეს „საკუთარ ძალას“ ემყარებიან. მაგრამ ეხ პირობადვა სალალობო. საქმით ისინიც რეაქციას ემსახურებიან. შეიძლება შეუგებლად, მაგრამ საქმისათვის სულ ერთია. არ კმარა დიდი რევოლიუციონერი იყო ოზროვნებაში, დიდი პატრიოტი იყო გულის სიღრმეში, დიდი სოციალისტი იყო თეორიაში. დდეს ყოველი საკითხი პრაქტიკის ნიადაგზე ისმება და აქ არის საჭირო დიდი სოციალისტობა, დიდი პატრიოტობა, დიდი რევოლიუციენერობა.

რას ვხედავთ ჩვენ საქმით მემარჯვენე ფედერალისტების პოზიციაში? ყველაფერს. პოლიტიკის კრიტერია პრაქტიკას ანალიზი უნდა იყოს. პოლიტიკა თავისი შედეგებით უნდა გავზომოდ. მისადმია ისეთი პოლიტიკა, რომელიც მისაღებ შედეგებს გვაძლევს. რას გვაძლევს მემარჯვენე ფედერალისტების პოლიტიკა? არაფერს გარდა მემარცხენეთა ლანძღვა გინებისა.

მთელი მათი შეფასება მომენტისა, მთელი მათი არგუმენტაცია, მთელი პაფოსი, მთელი პოლიტიკა ჩვენი ლანძღვა-თრევაა, ჭორების გავრცელებაა ჩვენს გარშემო.

ამდენათვე ისინი არა მარტო სოციალ-ფედერალიზმის ძირეულ საფუძვლებს აცდენ, ანა მარტო სოციალიზმი, ფედერალიზმი და რევოლიუციონიზმი უარყვეს, არამედ ერის ინტერესებიც დაივიწყეს და მხოლოდ პროფ სიონალური მეპორეები გახდენ. ჭმა არ უნდა, რომ მათ ბანაკში არიან სხვა ფიზიონომიის პიროვნებანიც, რომელთათვის სოციალ-ფედერალიზმის იდეა წმიდათა წმიდაა და ერისა და სოციალიზმის საქმისათვის თავს მიიტანენ მსხვერპლად, მაგრამ ასეთი პიროვნებანი ხეტად მცირე პროცენტია, რაც ვერ ცვლის და ვერც მომავალში შესცვლის მათ პოლიტიკას. ფიზიკური კანონის ძალით საგნის სისწორედ დანახვისათვის საჭიროა მისი დაშორება განსაზღვრულ მანძილზე. ალბად ჩვენი და ჩვენი მემარჯვენე ამხანაგების მოღვაწეობის შეფასებისათვისაც საჭირო იქნება განსაზღვრული დრო, რის შემდეგ მიუდგომელი ისტორია განსჯის ორივეს და შესაფერ მსჯავრს გამოიტანს.

ისტორიამ იცის, რომ ინგლისის ბურჟუაზია 1880 წ. რევოლიუციას, რომელიც „უსასხლოდ“ დასრულდა და სტიუარტების დინასტია ორანსკის დინასტიად შესცვალა, დიდ რევოლიუციად სთვლიდა, ხოლო 1612—1649 წ. დიდ რევოლიუციას დიდ ბუნტს უწოდებდა. ისტორიამ კიდევ იცოდა, ამ იცის რევოლიუციონურ მოძრაობათა და რეაქციონურ ელემენტთა პოზიციის შესახებ, რომელსაც არ უნდა ივიწყებდეს ის ვინც ან ერთი, ან მეორე ძალის მოთაყვანეთ გამოდის.

ალბად ისტორიას ერთი კურიოზი კიდევ მიუმატებია მემარჯვენე ფედერალისტების პოზიციის შესახებ, რომელთა თეორია და პრაქტიკა ისე დაშორდა ერთმანეთს, როგორც ცა და დედამიწა.

ნერ. ამაღლობელი.

ახალი ამბები

— ხრულიავ საქართველოს მწერალთა კავშირის ხაბჭომ პასუხისმგებელ მდივნად მოიწვია ახალგაზრდა ბელეტრისტი მიხ. ბოჭორიშვილი, რომლის ნახვაც შეიძლება მწერალთა კავშირის საქმეებისთვის ყოველ დღე 10—2 საათ. (სერგ. გ. 13)

— მწერალთა კავშირის პრეზიდიუმში შევიდა ხუთი კაცი: კ. მაყაშვილი, თავმჯდომარე) ლეო ქიაჩელი (თავმ. მოადგილე) ი. გრიშაშვილი (თავმჯ. ამბანაგი), წევრებად: გალ. ტაბიძე და კოწ. გამსახურდია.

— საქ. მწერალთა კავშირის საბჭო უკვე შეუდგა თავის ეურნალის გამოცემას. არჩეულია სარედ. კოლეგია. ეურნალი გამოვა პირველ იანვისთვის. მასალები უნდა გამოიგზავნოს ხელოვანთა სასახლეში (სერგ. ქ. 13) მდივან მიხ. ბოჭორიშვილის სახელზე.

— ბათომის პორტში 16 ნოემბერს მოვიდა 5 იალქნიანი გემი 443 ფ. დატვირთული, გავიდა 7 იალქნიანი და ბუქსირიანი გემი 1330 ფ. ნავთით, 200 ფ. მაზუთითა და 6×8 ფუთი სხვა და სხვა საქონლით დატვირთული. 17 ნოემბერს პორტში მოვიდა გემი რ. ს, ფ. ს. რ. „ევანტე სერგეევი" 3761 ფუთით დატვირთული და 207 მგზავრებით და 8 იალქნიანი გემი 2860 ფ. გავიდა 5 იალქნიანი და ბუქსირის გემები 1150 ფუთით.

უცხოეთი

მოსკოვი. ნოემბრის 21. ლიტვაში სწარმოებს კომუნისტების მასიური დატუსაღება.

მოსკოვი. ნოემბრის 21. ინგლისში ჭსნილი სართავი ქარხნებში მხოლოდ ოთხჯერ სწარმოებს კვირაში მუშაობა შინაკვეთის უქონლობისა გამო.

ნაუენი. ნოემ. 21. პოლონეთის რაზმები გადავიდა ნეიტრალურ ზონაში პინსკის მახლობლად, რომელიც აწარმოებს ტერორს ლიტვის მცხოვრებთა წინააღმდეგ. ლიტვის მთავრობამ თხოვნით მიმართა ერთა ლიგას, ჩაერიოს პოლონეთ-ლიტვის ურთიერთობაში და დაუდოს საზღვარი პოლონეთის ავანტიურას.

ბონდო. ნოემ. 18. საკონსტრიბუციო შეტანის პირველი გადასახადი უნდა იქნას წარმოდგენილი გერმანიის მიერ ნოემბ. 20-ს, 45 მილ. მარკა ოქროთი. შემდეგი შეტანის დრო, იგივე ჯამით, დანიშნულია 1 დეკემბრისთვის.

მოსკოვი. ნოემ. 21. საფრანგეთის მთავრობა ამტკიცებს, რომ საფრანგეთის ჯარის და ფლოტის მცირერიცხოვნობისა გამო, ზედმეტია ლაპარაკი შეიარაღებულ ძალების შემცირების შესახებ.

მოსკოვი. ნოემ. 21. ნორვეგიაში უმუშევრობა ვითარდება. უმუშევრთა რიცხვი 30,000 კაცამდე აღწევს (25 პროც. მუშათა მთელი რიცხვისა).

მოსკოვი. ნოემ. 21. საფრანგეთის მთავრობა ნოტაში, რომელიც გაუგზავნა ინგლისს, ამბობს, რომ რუსეთის მიერ აღიარება ომამდე ადებული ვალებისა კიდევ არ ნიშნავს, რომ საბჭოთა უფლება აღიარებულია მოკავშირეების მიერ.

მოსკოვი. ხუალიგან ფაშისტების უმრავლესობამ დასტოვა რომი. ეს არის მორალური გამარჯვება პროლეტარიატისა. გაზეთები აღშფოთებით აკრიტიკებენ მთავრობის მოქმედებას. აუცილებელია პრემიერის დაცვა.

ბრძანება

ქალაქ ტფილისის რევოლიუციონურ კომიტეტისა.

საცხოვრებელ ბინების ქირისა და უძრავ ქონებათა მუნიციპალიზაციის შესახებ ქ. ტფილისში.

სახლების მეურნეობის გამოსწორების მიზნით, მათი შესაკეთებელ და გასამშვენიერებელ ხარჯების და აგრეთვე ვაჭრობაზე სწორი მეთვალყურეობის გასაწევად და საერთო საიჯარო ქირის მოსაწესრიგებლად, ტფილისის ქალაქის რევკომმა დადგინა:

I. § 1. მუნიციპალიზაცია იყოს:

ა) პროფესიონალურ და საბჭოთა დაწესებულებათათვის ადებულ სახლებს.

ბ) სასტუმროებს, დასაბინავებელ ეზოებს, ბაზრებს, აბანოებს, თეატრებს და კინომატოგრაფებს.

გ) სავაჭრო და სამრეწველო დაწესებულებათა და საწყობთა შენობებს.

შენიშვნა: სხა იმ სახლების, რომელთაც ეხებათ მუნიციპალიზაცია ცალკე იქნება გამოცაცდებული.

§ 2. ის სახლები, რომელთაც არ ეხებათ მუნიციპალიზაცია, გადადიან მთლიანად მფლობელთა განკარგულებაში.

§ 3. მუნიციპალიზაციით აღებულ სახლების სიის გამოცხადებიდან შვიდი დღის განძავლობაში, მესაკუთრენი მუნიციპალიზაციიდან თავისუფალი სახლებისა ვალდებულნი არიან დაუბრუნდნენ თავიანთ მფლობელობელობას, აღნიშნულ ვადის შემდეგ მოხდება უპატრონოდ დარჩენილ ქონების მუნიციპალიზაცია და გადაეცემა იგი ჯარით მობინადრეთა კოლექტივს ანუ კერძო პირთ.

§ 4. ქ. ტფილისის გარეშე მყოფ მესაკუთრეთ მფლობელობაში დასაბრუნებლად ეძლევათ ერთი თვის ვადა ნაცვლად მე-8 §-ში აღნიშნულ შვიდ დღისა.

II § 5. ყველა მუნიციპალიზაციაქმნილ სახლები გადადიან ტფილისის ქალაქის რევკომის კომუნალურ განყოფილების განკარგულებაში.

§ 6 მუნიციპალიზაცია ქმნილ სახლების გამგეობის წესებს და ქირის რაოდენობას აკანონებს ტფილისის ქალაქის რევკომი.

§ 7. მუნიციპალიზაცია ქმნილ სახლებში ბინები მიეცემათ განსაკუთრებით მუშებს და საბჭოთა დაწესებულებების მოსამსახურეებს.

§ 8. ხუნიციპალიზაცია ქმნილ სახლეთა ბინებიდან გამოსახლება ძალიერ-დან შეწყვეტილია. პროფკავშირების სახლებიდან გამოსახლება დასაშვებია იხოლოდ იმ პირთა, რომელნიც არ ირიცხებიან წევრად რომელიმე პროფკავშირში.

შენიშვნა: სახლების სამეურნეო გამგეობლობის განყოფილებას უფლება რჩება გამოსახლებისა საიჯარო გადასახადის მიუცემლობისათვის.

III § 9. კერძო სახლების მესაკუთრეთ ეძლევათ უფლება მფლობელობისა, განკარგულებისა და აგრეთვე გაყიდვისა.

§ 10. კერძო სახლების მესაკუთრეთ ეძლევათ უფლება იჯარით გაცემისა, საცხოვრებელ ბინების გაქირავებისა, ხოლო არა უმეტეს ეაღ. რევკომის მიერ დადგენილ საფასურისა.

§ 11. იჯარის ან ბინის საფასურის მიუცემლობისათვის დასაშვებია გადასახლება მხოლოდ სახალხო სასამართლოს დადგენ. ლებით.

§ 12. კერძო მესაკუთრეთა სახლებს გახაგებენ მესაკუთრენი ან მათი რწმუნებულნი. მათი მოვალეობას შეადგენს სახლების მოვლა-პატრონობა, მიმდინარე შეკეთება, მეეზოვეების ყოლა, სახლის განათება, ქუჩაბანდების (ტროტუარების) და ახლო მახლო ქუჩების სისუფთავე და საერთოდ შესრულება ყოველგვარ სანიტარული და ადმინისტრაციული მოთხოვნა-განკარგულების.

შენიშვნა: ასენიზაციურ და სანიტარულ გაწმენდას ახდენს ქალაქის რევკომის კომუნალური განყოფილება სახლის პატრონის ხარჯზე.

IV. § 13 ქ. ტფილისში ბინის ქირა წესდება ა. წ. 1 ნოემბრიდან შემდეგნაირად: ქ. ტფილისი იყოფა 3 რაიონად, რომელთა სიაცალკე იქნება გამოქვეყნებული.

§ 14. ბინის ქირის გადამხდელი იყოფებიან სამ კატეგორიად:

ა) ინ პირნი, რომელნიც იმყოფებიან სახელმწიფოს კმაყოფილებაზე, სახელმბრ: წითელ-არმიელები, სოციალ-უზრუნველყოფაში ყოფნი და ყველა სახელმწიფო წარმოებაში დაწესებულებაში მუშა-მოსამსახურენი.

ბ) ის პირნი, რომელნიც არ იმყოფებიან სახელმწიფო სამსახურში, მაგრამ ეწევიან გონებრივ და ფიზიკურ შრომას.

შენიშვნა: თავისუფალ მომუშავეებ მები ეკუთვნიან მეორეკატეგორიას, მიუხედავად იმისა არიან საბჭოთა სამსახურში თუ არა.

გ) ყველა დანარჩენი მოქალაქენი.

§ 15. სამივე კატეგორიის პირ ი იხდიან ბინის საფასურს მათ და მათ ოჯახის მიერ დაქირავებულ ბინის სივრცის მიხედვით.

§ 16. ბინის ქირის გადასახდელად გადამხდელისთვის არსებობს საერთო საბინაო ნორმა, 15 ოთხკუთხე არშინი სულზე—მიუხედავად წლოვანობისა, მეცადინეობისა.

შენიშვნა: საერთო დაწესებულ ნორმაზე ზედმეტ ოთახის დაქერის უფლებით სარგებლობენ: ა) ოჯახი, რიცხვის სამზე მეტი; ბ) პროფესორები, პირნი, რომელნიც ეწევიან კვალიფიციურ გონებრივ შრომას და პასუხისმგებელი საბჭოთა მოსამსახურენი, მათი მუშაობის ხასიათის მიხედვით; გ) ექიმები, უკასასკნელთ ეძლევათ უფლება, გარდა კაბინეტისა, მისაღები ოთახისაც.

§ 17. ბინის ქირის რაოდენობა წესდება რაიონის და გადამხდელის კატეგორიის მიხედვით.

გადასახადის ნორმა ოთახებზე ოთხკუთხა არშინებში:			
	1 კატეგორია.	მე-2 კატეგორია.	მე-3 კატეგორია.
1 რაიონი	8 000 მ.	32 000 მ.	72,000 მ.
2 რაიონი	5.000 მ.	20.000 მ.	45,000 მ.
3 რაიონი	2.000 მ.	8.000 მ.	18 000 მ.

შენიშვნა: ნორმაზე ზედმეტი 10 არშინამდე არ შედის სივრცის გადასახად ანგარიშში 10 არშინზე ზევით ითვლება მთლად.

ძირითადი თანხას ემატება (თუ ასეთი მოიპოვება).

ა) ვანისა 3 პროც.

ბ) სადარბაზო შესავლის 3 პროც.

გ) შუშაბანდის 3 პრ.

დ) პარკეტის იატაკის 3. პრ.

შენიშვნა: 1. გასავლელი ოთახები, რომელნიც იხმარებიან არა საცხოვრებლად, არამედ შესაერთებლად ერთი ბინისა მეორესთან, დაბეგრული იქნებიან, როგორც შუშაბანდი.ს სარდაფებზე და ნახევარ სარდაფის სართულზე გადასახადი დაკლებულია 50 პროც.

§ 19. ბინის ქირა უნდა შეტანულ იქმნას არა უგვიანეს თვის ოცისა მეორე და მესამე კატეგორიის გადამხდელ პირთ შეაქვთ მიმდინარე თვის, ხოლო პირველ კატეგორიისა წარსულ თვის.

შენიშვნა: 1-ლ კატეგორიის პირთათვის აღნიშნული ბრძანება ძალაში შედის მხოლოდ საცხოვრებელ მინიმუმის და კანონების შემდეგ.

§ 20. სავაჭრო, სამრეწველო და საწყობების შენობებით სარგებლობისათვის ქალაქის რევკომის მიერ ა. წ. პირველ ნოემბრიდან ერსდება საიჯარო გადასახადი.

§ 21. სავაჭრო-სამრეწველო და საწყობის შენობების ადგილ-მდგომარეობის მიხედვით ქ. ტფილისი იყოფა 3 რაიონად, რომელთა საზღვრები ნაჩვენები იქნება ბრძანებებში დარეთულ დამატებაში.

§ 22. სავაჭრო შენობები და დარბაზები (ლასტავორები) იყოფიან ორ-კატეგორიად:

ა) სადაც მდებარეობენ კერძო მესაკუთრეთა ქარხნები, სამრეწველო დაწესებულებანი, სახელოსნოები, ფურნეები და კანტორები, ბ) სადაც სწარმოებს სხვა და სხვანაირი ვაჭრობა.

§ 23. საპირო გადასახადის რაოდენობა სავაჭრო შენობებით და დარბაზებით სარგებლობისათვის არსდება რაიონის შენობის კატეგორიის და მისი სივრცის მიხედვით; ამასთანავე ერთეულად სივრცისა მიიდება ერთი ოთხკუთხი არშინი.

§ 24. საიჯარო გადასახადი არსდება:

პირველი რაიონი, პირველი კატეგორია:

1	ოთხ-კუთხიანი	არშინი	20,000	მ.
„	„	„	25,000	„
3	რაიონი, პირვ.	კატეგ.	15,000	„
„	„ 2	„	20,000	„
8	„ 1	„	10,000	„
„	„ 2	„	15,000	„

შენიშვნა: აღნიშნულ ძირითად გადასახადს ემატება (თუ ასეთი მოიპოვება):

ა) ვიტრინები 5 პროც.

ბ) ეზოში გასვლის 3 პროც.

გ) საწყობის შენობის 25 პროც.

§ 25. ყოველ გადამხდელს ეძლევა სარეგისტრაციო წიგნაკი აღნიშვნით ქუჩის, სახლის №, რაიონი, საწერავ მოწმობის №, ი) კატეგორია, გ) სივრცე, დ) ძირითადი გადასახადის რაოდენობა, ე) გადასახადი დამატებითი ფაქტორებისა, აღნიშნული მე 24 მუხლის შენიშვნაში და ვ) საერთო ჯამ, კუთვნილ გადასახადისა. სარეგისტრაციო წიგნაკი შედგენილია 2 ეგზემპლიარად, ერთი ეძლევა გადამხდელს.

§ 26 საიჯარო გადასახადი გასული თვის შეაქვს გადამხდელს სახლის მმართველთან ყოველთვიურად არა უგვიანეს ათი რიცხვისა, რომელიც უნდა აღნიშნულ იქმნეს სარეგისტრაციო წიგნში.

შენიშვნა: დროებით, სანამ შემოღებულ იქნება სარეგისტრაციო წიგნაკი, გადახდა უნდა ხდებოდეს კვიტანციის საშუალებით, რომელსაც გასცემს სახლის მმართველი.

§ 27. აღნიშნულ დროისთვის საიჯარო გადასახადის შეუტანლობისათვის მოიჯარადრეს გადახდება პენის სახით დღეში 5 პროც. გადაუხდელ თანხისა, ხოლო თუ გადამხდელი გადაიცილებს 20 დღეს, იგი კარგავს უფლებას და იქნება გადასახლებული.

§ 28. დადგენილებანი გადასახადების შესახებ გამოაქვს კომუნალურ მეურნეობის სახლების საბნეო მმართველობის განყოფილებას.

§ 29. მოიჯარადრეებს ეკრძალებათ ქუჩაბანდზე ან ქვაფენილზე თაბახის ან სხვა რამე საავარო საქონლის გამოტანა. ქუჩაბანდის და მახლობელ ქვაფენილის გაწმენდა და მორწყვა ევალებათ მოიჯარადრეებს.

ქალაქის რევკომის თავჯდომარე
ი. გეკემკორი.
კომუნალურ განყოფილების გამგე
ბ. გოგოტიშვილი.

დეკრეტი № 79.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. რევოლიუციონური კომიტეტისა.

საზღვაო ტრანსპორტის მმართველობის საქართველოს რევოლიუციონური კომიტეტისადმი უშუალოდ დაქვემდებარებისა და საქართველოს და აფხაზეთის სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკების საზღვაო ტრანსპორტთა გაერთიანების შესახებ.

ამა წლის მაისის 18 თარიღითა და 52 №-რით გამოცემული ბრძანების შესაცვლელად—საქართველოს რევოლიუციონური კომიტეტი ადგენს:

1. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ყველა საავაჭრო ნავთ-სადგურის მმართველობა და აგრეთვე მათი ექსპლოატაცია გამოყოფილ იქნეს დამოუკიდებელ საზღვაო ტრანსპორტის მმართველობად და უშუალოდ დაექვემდებაროს საქართველოს სოც. საბჭ. რევოლიუციონურ კომიტეტს.

2. თანახმად აფხაზეთის სოც. საბჭ. რესპუბლიკის რევოლიუციონური კომიტეტის ამა წლის სექტემბრის 2-ს თარიღის დადგენილებისა აფხაზეთის და საქართველოს საზღვაო ტრანსპორტის გაერთიანების შესახებ,—დაარსდეს საერთო მმართველობა საქართველოს და აფხაზეთის სოც. საბჭ. რესპუბლიკების საზღვაო ტრანსპორტებისა, რომლის გამგეობლობაშიც შედის ყველა ნავთსადგური და საზღვაო საგენტო შავი ზღვის სანაპიროზე—ბა ომიდან—გაგრამდე.

3. მმართველობის სათავეში მდგომი—საქართველოს და აფხაზეთის საზღვაო ტრანსპორტის უფროსი, საზღვაო ტრანსპორტის საქმეთა გამო უშუალოდ წარუდგენს ხოლმე მოხსენებას საქართველოს რევოლიუციონურ კომიტეტის თავმჯდომარეს, ხოლო—პრინციპიალური ხასიათის საკითხების გადაწყვეტის დროს რევოლიუციონურ კომიტეტის პრეზიდიუმს.

4. აფხაზეთის ტერიტორიაზე იმყოფება საზღვაო ტრანსპორტის წარმომადგენელი — საზღვაო ტრანსპორტის უფროსის თანაშემწის თანამედებობაზე, რომელსაც სრული უფლება აქვს დამოუკიდებლად გადასწყვიტოს ყოველი საკითხი ადგილობრივი მნიშვნელობისა. პრინციპიალური და საერთო ხასიათის საკითხები გადასწყდება თანახმად ცენტრიდან მიღებულის წინადადებისა. საზღვაო ტრანსპორტის უფროსის თანაშემწეს ამტკიცებს აფხაზეთის რევოლიუციონური კომიტეტი—საქართველოსა და აფხაზეთის საზღვაო ტრანსპორტის უფროსის წარდგენით.

5. დეკრეტი ესე ძალაში შედის დღიდან მისი გამოქვეყნებისა.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. რევოლიუციონური კომიტეტის თავმჯდომარე.
ბ. მდივანი.
რევოლიუციონური კომიტეტის მდივანი ალ. სალარიძე.

1921 წ. ნოემბრის 18.
ტფილისი—სასახლე.

დადგენილება

საქართველოს რევკომის დადგენილების თანახმად—ამა წლის 25 აგვისტოს თარიღით № 57 სახელმწიფო გამომცემლობის შესახებ ცხადდება:

1 სასტიკი პასუხისმგებლობის ქვეშ კატეგორიულად აკრძალული იქნეს ყველა პირებს და დაწესებულებებს, გასცენ, ტიპოგრაფიებსა, ლიტოგრაფიებს ტიპოგრაფიულ ანუ ლიტოგრაფიულ, რომელნიც იმყოფებიან ს. ს. ს. რ. ტერიტორიაზე, ნებელ სხვა და სხვა შესაკვეთი პოლიგრაფიული წარმოებისა თუ არ ექნებათ საამისო ცნობადა ნებართვა სახელმწიფო გამომცემლობისა ტ პოლიგრაფიული განყოფილებისაგან.

2. ტიპოგრაფია და ტოპოგრაფია, რომელნიც იმყოფება განსაკუთრებული კავკასიის არმიის და აგრეთვე სეზღვაოსამხედრო უწყების ს. ს. ს. რ. განკარგულებაში, ვალდებულნი არიან, როცა ღებულობენ შეკვეთას დაწესებულებებისა თუ პირთაგან, მიიღონ თვითეულს შემთხვევაში ნებართვა სახელმწიფო გამომცემლობისა პოლიგრაფგანყოფილებისაგან.

3. დამრღვევნი აღნიშნული დადგენილებისა მიცემულ იქნებიან პასუხისგებაში სამხედრო დროის კანონების მიხედვით.

მოადგილე სახგამომ. გამგისა
ი. ბრეხნიჩევი.
გამგე პოლიგრაფგანყოფ. უ. ს. მ.
ი. ბოლქვაძე.
გამგე გამომცემლობის განყ. პ ზუმბაძე.

თეატრი ⁄ ხელოვნება

ქართული დრამა. „ვადაკრილი მუხა".

სამშაბათს 12 ნოემბერს ქართულმა აკადემიურმა დასმა დასდგა ვ. შალიკაშვილის პიესა „გადაკრილი მუხა".

კულუარებში ერთმანეთისგან მითხრეს „ვადაკრილი მუხა" კარგი ფელეტონიაო. მართლაც კარგი და სწორე შენიშვნაა. „გადაკრილი მუხა" ლიტერატურული ღირსებით რომ შეეფასოთ არავითარ ინტერესს არ წარმოადგენს, პიესაში არ არის სცენიური ნერვი, სიცოცხლის ტემპერამენტი არა სჩქეფს. არის მხოლოდ კარგი ადგილები კარგი მოხდენილი დიალოგები რომელსაც სცენის მცოდნე კაცის ხელი ეტყობა. ავტორს ეტყობა ჩეხოვისთვის მიუბაძნია და როგორც ჩვეულებრივად მიბაძვა მარცხით დამთავრებულა.

პიესა ჩვენმა მსახიობებმა თავისი კარგი თამაშით მოხდენილად და სათანადო ტონით ჩაატარეს.

კარგი იყო თავად ნიკოს როლში მსახიობი გ. დავითაშვილი. გარეგნულად მშვენიერი ფიგურა აქვს მ ახიობს მიხვრა-მოხვრა პლასტიური და კეთილშობილი. რაც შეეხება ლაპარაკის კილოს აქ ჯერ კიდევ მოისუსტებს გ. დავითაშვილი. ქართულ ასოებს მეტად რბილად გამოსთქვამს. მასში არ არის ქართულ ენის ფონეტიკური ძლიერება. მსახიობის ხმის ინტონაცია ჯერ სავსეცით არ არის დაწმენდილი.

კარგი სახეები შეჰქმნეს ალ. იმედაშვილმა (გელა) და ალ. ვასაძემ (ცაცა).

მოხდენილად თამაშობა კატოს როლს ნ. ქოქოძე.

სასცენო გარეგნობა აქვს ქ-ნ თ. ჭავჭავაძეს (სანინ) და უფროველად ნიჭიერი ძსახიობი არი. აქვს შნო სცენაზე თავდაჭერის და თავისუფალი მიმოხვრის. კარგად გრძნობს როლს.

საერთოდ კარგი მწყობრი ანსამბლით დაიდგა პიესა. ჩ.ნს მუშაობა და საქმიანობა სიყვარულიც.

ხკამი № 51.

რედაქტორი—სარედაქციო კოლეგია
გამომცემელი— მთავარი კომიტეტი

დაკარგა ტფილ. სახელ. უნივ. ბიბლიოთეკის № 3304 მიცემული 1920 წელს ლიდია სამსონის ასულ სვანიძის სახელზე, გთხოვთ ჩასთვალოთ გაუქმებულად.
107

კბილის ექიმი
ი. ბ. ხარებავა ბაქრაძე
ეცეს ავადმყოფებს, ყოველ დღე დილის 9—2 და საღ. 4—6-დე ექიმობა, პლომბები ხელოვნური კბილები. მუშტაიდის შეს. № 4.
109

ᲣᲚᲢ. ᲒᲘᲛᲜᲐᲖᲘᲘᲡ ᲒᲐᲛᲒᲔ ᲓᲐ ᲓᲐᲛᲐᲐᲠᲡᲔᲑᲔᲚᲘ ᲛᲐᲗᲔᲛᲐᲢᲘᲙᲘᲡ ᲛᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲔᲚᲘ
ᲘᲕ. Მ. ᲛᲐᲜᲬᲐᲘᲫᲔ
ᲐᲛᲖᲐᲓᲔᲑᲡ ᲛᲝᲬᲕᲐᲤᲔᲔᲑᲡ
ყველა ტიპის სასწავლებელში შესასვლელად. აგრეთვე იძლევა გაკვეთილებს არითმეტიკ. ალგებრაში, გეომეტრია-ტრიგონომეტრიაში, რუსულ-გერმანულ, ფრანგულ და ლათინურ ენებში.
მისამართი: პლეხანოვის და ალექსის ქუჩის კუთხე № 25/5 ნახვა 4—7 საათ. (იკითხეთ კანდიტერში).
108